

[Chr. Nielsen.]

en protest imod den foreslåede nedsættelse af indkaldelsesalderen, og jeg finder det aldeles ubegribeligt, at det ærede medlem hr. Henry Hansen kan stå og fortælle, at det er i overensstemmelse med de unge menneskers ønsker og tanker, at de hurtigst muligt bliver indkaldt. Jeg mener, at det stik modsatte er tilfældet. Det faktiske forhold er, i hvert fald for store dele af de unge mennesker, som indkaldes, og som har læreår bag sig, at de meget gerne ønsker i hvert fald en kortere periode, i hvilken de får lejlighed til at tjene lidt penge. Med den foreslåede nedsættelse må det jo forudses, at der her bliver tale om, at de går lige fra læretiden over i militærtjenesten, så at de måske ikke får en eneste dags reelt arbejde som svend og ingen mulighed for at have en lille smule på lommen den dag, de skal springe i trøjen. Men det er jo ikke blot dette, der må tages i betragtning, selve den håndværksmæssige kvalitet må ligelædes tages med i overvejelserne. Enhver håndværker ved nemlig, at den første tid efter læretidens udløb er aldeles afgørende. Det er i virkeligheden først den dag, man bliver svend, at man for alvor skal stå på egne ben, træffe egne dispositioner og i det hele taget lære at optræde selvstændigt. Hvis denne lovgivning, hvorved der ikke levnes de unge lærlinge mulighed for at få en dags arbejde som svend, inden de skal springe soldat, gennemføres, imødeser jeg, at det vil betyde et alvorligt afbræk i den håndværksmæssige uddannelse, og i denne henseende vil det blive til ubodelig skade for samfundet. Det er ikke tilstrækkeligt at henvise til, at det, de unge mennesker her mister, kan indvindes, når de engang er færdige med at være soldater. Det, den unge svend opnår umiddelbart efter læretiden, er nemlig noget, som kun opnås i kraft af, at det foregår i umiddelbar tilknytning til den overstående læretid. Derfor må jeg på det skarpeste protestere imod, at man går til en nedsættelse af indkaldelsesalderen.

Steffensen: Det foreliggende lovforslag om forlængelse af den midlertidige værnepligtslovgivning ønsker jeg at stemme imod. Retsforbundet har jo altid været imod den tvungne værnepligt ud fra den betragtning, at denne er en krænkelse af den personlige frihed. Dertil kommer, at som Danmark er beliggende, og som vort lands struktur er, frembyder det ikke effektive forsvarsmuligheder for en stående land-

hær, medens derimod en specielt uddannet flyverstyrke og et kystforsvar frembyder større effektive forsvarsmuligheder, og disse styrker udbygges bedst på frivillig basis. Jeg finder altså anledning til at stemme imod det foreliggende lovforslag, idét det bygger på et ganske specielt princip.

Det andet lovforslag, der foreligger, forslaget om forlængelse af tillægget til indkvarteringslovgivningen, kan jeg derimod stemme for ud fra den betragtning, at det er nødvendigt, at der skaffes indkvarteringsmuligheder for de soldater, som er indkaldt.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg takker de ærede medlemmer for den tilslutning, der er givet til disse to lovforslag, selvom den er givet i lidt spredt fægtning. Det er mig en glæde at kunne konstatere, at vi, selvom vi nærer ulyst ved at forlænge indkvarteringsloven, dog er enige om, at den må forlænges. Derimod er det naturligvis med beklagelse, jeg bemærker, at der er grupper her i det høje landsting, som ikke vil være med til at gennemføre værnepligtslovforslaget.

Jeg vil i anledning af, hvad der er blevet sagt, blot gøre nogle ganske enkelte bemærkninger.

Det ærede medlem hr. Henry Hansen spurgte mig, om regeringen havde taget stilling til spørgsmålet om tjenestetiden. Jeg tror, det vil være rigtigt at lade forhandlingerne i det udenrigspolitiske nævn finde sted, før man offentligt tilkendegiver hele den problemstilling, som er opstået omkring tjenestetiden.

Til det ærede medlem hr. Malchau vil jeg sige, at man kan regne med, at indenrigsministeriet fortsat vil indrømme udsættelse til værnepligtige, når deres ansøgning er motiveret med forstandige argumenter.

Til det ærede medlem hr. Chr. Nielsen skal jeg blot gøre den bemærkning, at jeg, således som det fremgår af lovforslaget og af fremsættelsen, ikke kan være enig med ham i det synspunkt, at værnepligtsalderen ikke bør nedsættes. Jeg tror, at som hele udviklingen har formet sig, vil det netop være rigtigt at følge det forslag, jeg har stillet, og jeg kan ikke se, at der i det lange løb skulle kunne ske større afbræk ved uddannelse af faglært arbejdskraft og gennemførelse af studier her i landet, end tilfældet er i andre lande, som allerede har gennemført en nedsættelse af tjenestealderen. Jeg er oven i købet tilbøjelig til at mene, at alt taget i betragtning vil en tidligere indkaldelse volde de